

Ministeren

Indfødsretsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Indfødsretsudvalget har den 16. oktober 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 5 (Alm. del) efter ønske fra Mette Thiesen (NB) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 5:

Udlændinge- og integrationsministeren skrev den 11. oktober 2019 til Indfødsretsudvalget, at ministeriet – på baggrund af en dom afsagt af EU-Domstolen den 12. marts 2019 i sagen C-221/17, Tjebbes – vurderer, at der ”ved behandlingen af ansøgninger om bevis for bevarelse af dansk indfødsret, som er indgivet inden ansøgerens fyldte 22. år, vil skulle inddrage en række yderligere momenter med henblik på at foretage en individuel prøvelse af virkningerne i forhold til EU-retten af en fortabelse af dansk indfødsret og dermed unionsborgerskabet.”. Vil ministeren i forlængelse af ovenstående redegøre for, hvad dommen konkret vil betyde for Danmark, og hvilke konsekvenser dommen vil få for Danmarks muligheder for at inddrage udlændinges tildelte danske statsborgerskab? Og vil ministeren i forlængelse heraf oplyse, hvor mange personer/sager, som dommen forventes at omfatte?

Svar:

1. Det følger af den gældende indfødsretslovs § 8, stk. 1, 1. pkt., at en person, der er født i udlandet og aldrig har boet i Danmark og heller ikke har opholdt sig i Danmark under forhold, der tyder på samhørighed med Danmark, fortaber sit danske statsborgerskab ved det fyldte 22. år, medmindre vedkommende derved bliver statsløs. Udlændinge- og integrationsministeren kan dog efter ansøgning indgivet inden dette tidspunkt tillade, at indfødsretten bevares, jf. § 8, stk. 1, 2. pkt.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har hidtil administreret bestemmelsen således, at Udlændinge- og Integrationsministeriet har foretaget en samlet konkret vurdering af ansøgerens forhold, hvor der lægges vægt på en række faktorer såsom den samlede længde af ansøgerens ophold i Danmark, og om ansøgeren i øvrigt har en tilknytning til Danmark eksempelvis gennem kontakt til danske slægtninge eller gennem danske foreninger mv. Der er imidlertid ikke i denne praksis lagt vægt på den mulige påvirkning af den pågældendes familie- og arbejdsliv mv. i andre EU-lande.

10. december 2019

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Indfødsret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2019 - 15316
Akt-id 1056624

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at Tjebbes-dommen ikke er til hinder for, at der opretholdes en ordning som den, der er fastlagt ved indfødsretslovens § 8, stk. 1, der indebærer, at danske statsborgere, der er født i udlandet og aldrig har boet her i riget og ej heller har opholdt sig her under forhold, der tyder på samhørighed med Danmark, skal indgive en ansøgning inden det fyldte 22. år for at bevare den danske indfødsret. Det skyldes, at den danske ordning inden det fyldte 22. år netop giver mulighed for en individuel prøvelse, således som efterspurgt af EU-Domstolen i Tjebbes-dommen. Der stilles med dommen tilsyneladende ikke krav om, at en sådan prøvelse løbende skal være mulig. Spørgsmålet kan dog give anledning til tvivl, navnlig i lyset af de forskelle, der er mellem den nederlandske ordning, som var anledning til EU-Domstolens dom, og bestemmelsen i indfødsretslovens § 8, stk. 1. Der kan i den forbindelse navnlig henvises til, at den nederlandske ordning gav mulighed for løbende at bevare statsborgerskabet ved at indgive ansøgning om et rejsedokument eller andet dokument, der bekræfter det nederlandske statsborgerskab.

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse indebærer Tjebbes-dommen derimod, at ministeriet ved behandlingen af sådanne ansøgninger om bevis for bevarelse af dansk indfødsret vil skulle inddrage en række yderligere momenter med henblik på at foretage en individuel prøvelse af virkningerne i forhold til EU-retten af en fortabelse af dansk indfødsret og dermed unionsborgerskabet.

Ministeriet skal således endvidere tage stilling til tilknytningsmomenter, der knytter sig til øvrige EU-lande, og vil i hver enkelt sag skulle foretage en konkret vurdering af, om virkningerne i forhold til EU-retten af fortabelsen af unionsborgerskabet er proportionale med formålet med fortabelsen. Det skal indgå i en sådan proportionalitetsvurdering, om fortabelsen af statsborgerskab har følger, som på en uforholdsmæssig måde – i forhold til det mål, som den nationale lovgivning forfølger – påvirker den normale udvikling af vedkommendes familie- og arbejdsliv i forhold til EU-retten.

For så vidt angår børn til de personer, der fortaber det danske statsborgerskab efter bestemmelsen i indfødsretslovens § 8, stk. 1, og hvor barnet har erhvervet det danske statsborgerskab fra denne forælder, skal Udlændinge- og Integrationsministeriet desuden i forbindelse med den individuelle undersøgelse af forælders sag tage hensyn til barnets tarv som fastsat i chartrets artikel 24, jf. dommens præmis 47.

Tidligere danske statsborgere, der er fyldt 22 år den 1. november 1993 eller senere, og som har søgt om at bevare dansk statsborgerskab inden det fyldte 22. år, og som har modtaget en afgørelse fra Udlændinge- og Integrationsministeriet om fortabelse af statsborgerskab efter indfødsretslovens § 8, hvorved de også mistede deres unionsborgerskab, vil kunne anmode Udlændinge- og Integrationsministeriet om at genoptage deres ansøgning, forudsat at fortabelsen havde virkninger i forhold til EU-retten.

Det følger endvidere af Tjebbes-dommen, at det i sager om frakendelse af dansk statsborgerskab ved dom i medfør af indfødsretslovens § 8 A (frakendelse pga. svig) og § 8 B, stk. 1-2 (frakendelse pga. visse former for kriminalitet, bl.a. terror), hvor frakendelse af dansk statsborgerskab samtidig medfører fortabelse af vedkommendes unionsborgerskab, endvidere skal indgå i vurderingen, om frakendelsen af statsborgerskab har følger, som på en uforholdsmæssig måde – i forhold til det mål, som lovgivningen forfølger – påvirker den normale udvikling af vedkommendes familie- og arbejdsliv i forhold til EU-retten. Der skal således også indgå tilknytningselementer, der knytter sig til øvrige EU-lande i proportionalitetsvurderingen.

Princippet er grundlæggende det samme for så vidt angår sager om administrativ fratagelse af dansk statsborgerskab på baggrund af handlinger til alvorlig skade for landets vitale interesser, jf. indfødsretslovens § 8 B, stk. 3.

Det vil bero på en konkret vurdering i den enkelte sag, hvor meget vægt der lægges på de EU-retlige konsekvenser for den berørte i vurderingen af, om et statsborgerskab kan fratages mv. Men det er vurderingen, at f.eks. terrorrelateret kriminalitet og handlinger til alvorlig skade for landets vitale interesser fortsat vil veje meget tungt i den samlede proportionalitetsvurdering, også når en frakendelse har konsekvenser i forhold til EU-retten.

I praksis indebærer Tjebbes-dommen med andre ord, at der ved vurderingen af en ansøgning om bevis for bevarelse af dansk indfødsret efter indfødsretslovens § 8 og ved vurderingen af, om et statsborgerskab kan fratages eller frakendes efter indfødsretslovens § 8 A eller § 8 B, også skal indgå tilknytningselementer til øvrige EU-lande, f.eks. om den berørte person efter sin fortabelse af unionsborgerskabet udsættes for vanskeligheder ved at opretholde en familie- eller beskæftigelsesmæssig tilknytning i et (eller flere) medlemsland(e), der allerede er opbygget under unionsborgerens udøvelse af retten til fri bevægelighed i EU.

Der henvises i øvrigt til Orientering om behandlingen af ansøgninger om bevis for bevarelse af dansk indfødsret efter EU-Domstolens dom i sag C-221/17, Tjebbes (IFU Alm. del – bilag 6).

2. Udlændinge- og Integrationsministeriet satte efter afsigelsen af dommen den 12. marts 2019 og frem til orienteringen af Folketingets Indfødsretsudvalg den 11. oktober 2019 13 sager om bevis for bevarelse af dansk statsborgerskab i bero. I alle 13 sager var der tale om, at en person ved at fortabe sit danske statsborgerskab også fortabte sit unionsborgerskab, hvorfor dommen kunne have betydning for behandlingen af disse sager.

Udlændinge- og Integrationsministeriet er herudover ikke i besiddelse af oplysninger, som kan give et indtryk af, hvor mange sager om bevis for bevarelse af dansk indfødsret dommen forventes at have en indvirkning på.

3. For så vidt angår Tjebbes-dommens konsekvenser for frakendelser af statsborgerskab ved dom har Udlændinge- og Integrationsministeriet desuden til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet bidrag Justitsministeriet, der har oplyst følgende:

"Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet bidrag fra Rigsadvokaten, som har oplyst følgende:

Ved e-mail af 15. november 2019 meddelte Rigsadvokaten samtlige statsadvokater, chefanklagere og chefpolitiinspektører, at i sager, hvor der skal nedlægges påstand om frakendelse af dansk statsborgerskab efter indfødsretslovens § 8 A eller § 8 B, og hvor personen ikke har statsborgerskab i et andet EU-land, skal politi og anklagemyndighed også være opmærksomme på, at pågældende ved frakendelse af det danske statsborgerskab ligeledes mister sit unionsborgerskab. Derfor skal tilknytningselementer til andre EU-lande belyses i forbindelse med politiets udfærdigelse af afhøringsrapporter efter udlændingelovens § 26. Herefter skal oplysningerne indgå i anklagerens proportionalitetsvurdering ved stillingtagen til nedlæggelse af påstand om frakendelse af dansk statsborgerskab efter indfødsretslovens § 8 A eller § 8 B.

For så vidt angår de straffesager, der allerede er afgjort med frakendelse af dansk statsborgerskab efter indfødsretslovens § 8 A eller § 8 B, er Rigsadvokaten i gang med at vurdere, hvilke tiltag EU-Domstolens dom af 12. marts 2019 i sagen C-221/17, Tjebbes, måtte give anledning til."

Mattias Tesfaye

/

Louise Hauberg Wilhelmsen